

УДК 342.951:351.82

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2021.18.18>

АНАЛІЗ НОРМАТИВНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІЇ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ, ЩО ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ СУДАМИ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

Гапонов Андрій В'ячеславович,
заступник голови
(Донецький апеляційний суд,
м. Маріуполь, Донецька область, Україна)

Статтю присвячено аналізу національного нормативного регулювання специфічної функції судової гілки влади – функції судового контролю, що здійснюється і судами апеляційної інстанції.

Проблеми законодавчого забезпечення процедури судового контролю як інституту, що позитивно впливає на рівень виконання судових рішень, розробляються вітчизняними вченими, серед яких Р.П. Кайдашев, Л.П. Сушко, П.В. Хотенець та ін. Водночас, враховуючи суттєву кількість заяв, що надходять до ЄСПЛ щодо невиконання рішень національних судів, проблема ефективності виконання судових рішень не втрачає своєї актуальності.

Установлено, що функції судового контролю нормативно врегульовані у всіх видах судочинства. Кожне з них має певні особливості при застосуванні цієї функції судами апеляційної інстанції.

З'ясовано, що в цивільному, господарському й адміністративному судочинстві процедура судового контролю є процесуальним оформленням права суду встановлювати певні рамки для створення умов для своєчасного й ефективного виконання судового рішення, що набрало законної сили. Інструментом для стимулювання сторони, яка зобов'язана виконати рішення суду, на його своєчасне виконання, є перелік законодавчо визначених видів негативних наслідків, що можуть бути ініційовані судом стосовно особи, котра зобов'язана виконати рішення суду та відзвітувати про проведену роботу, проте недобросовісно його виконала.

Певні особливості має зміст процедури судового контролю у кримінальному провадженні. Основними відмінностями від інших судочинств є те, що процедури судового контролю, передбачені КПК України, здійснюються на стадії, яка передує судовому розгляду справи. Крім цього, основною метою цих процедур є санкціонування законного тимчасового обмеження конституційних прав та інтересів особи як запорука їх легітимності, що надалі забезпечуватиме допустимість зібраних доказів.

З урахуванням висвітлених особливостей у статті досліджено коло конкретних процесуальних повноважень суду апеляційної інстанції при здійсненні процедур судового контролю у кожному з видів судочинства.

За результатами аналізу застосування процедур судового контролю надані пропозиції про вдосконалення чинного законодавства щодо забезпечення ефективного функціонування інституту судового контролю.

Ключові слова: судовий контроль, суд апеляційної інстанції, повноваження, види судочинства, процесуальні кодекси.

ANALYSIS OF NORMATIVE REGULATION OF THE FUNCTION OF JUDICIAL CONTROL CARRIED OUT BY COURTS OF APPEAL

Наронов Андрій Віachesлавович,
Deputy Chairman
(Donetsk Court of Appeal,
Mariupol, Donetsk region, Ukraine)

The article is devoted to the analysis of the national normative regulation of the specific function of the judicial branch of power – the function of judicial control, which is carried out also by the courts of appeal.

Problems of legislative support of the judicial control procedure as an institution that has a positive effect on the level of execution of court decisions are being developed by domestic scholars, among whom R. Kaidashev, L. Sushko, P. Hotenets and others. At the same time, considering the significant number of applications received by the ECHR for non-enforcement of national court decisions, the problem of the effective enforcement of court decisions keeps its relevance.

It is established that the functions of judicial control are regulated in all types of proceedings. At the same time, each of them has certain peculiarities in the application of this function by the courts of appeal.

It was found that in civil, commercial and administrative proceedings the procedure of judicial control is designed as the right of the court to establish certain frameworks to create conditions for timed and effective execution of a court decision that has entered into force. A tool to encourage a party obliged to comply with a court decision to implement it in a timely manner is a list of legally defined types of negative consequences that may be initiated against a person obliged to comply with a court decision, but failed to perform.

The content of the judicial control procedure in criminal proceedings has certain peculiarities. The main differences from other proceedings are that the judicial control procedures provided for in the CPC of Ukraine are carried out at the stage preceding the trial. In addition, the main purpose of these procedures is to authorize the legal temporary restriction of the constitutional rights and interests of the individual as a guarantee of their legitimacy, which will further ensure the admissibility of the evidence collected.

Taking into account the highlighted features, the article examines the range of specific procedural powers of the court of appeal in the implementation of judicial control procedures in each of the types of proceedings.

Based on the results of the analysis of the application of judicial control procedures, proposals to improve the current legislation to ensure the effective functioning of the institution of judicial control have been made.

Key words: judicial control, court of appeal instance, powers, types of judicial proceedings, procedural codes.

Основний Закон нашої держави встановлює, що судові рішення є обов'язковим до виконання. Держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку. Проголошені принципи обов'язковості судових рішень передбачені ст. 124 Конституції України [1].

Принцип обов'язковості судового рішення також закріплений у ч. 1 ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р. Зазначеною нормою визначено, що кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру

або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення. Виконання судового рішення, ухваленого будь-яким судом, має розглядатися як невід'ємна частина судового розгляду у контексті ст. 6 Конвенції. Проведення в суді та виконавче провадження є відповідно першою і другою стадіями одного провадження [2].

На обов'язковість виконання судового рішення як складової частини права на справедливий судовий захист постійно наголошує Конституційний Суд України [3].

Про актуальність проблеми незадовільного стану організації виконання судових рішень в Україні свідчить, серед іншого, статистика з кількості звернень до ЄСПЛ щодо порушення п. 1 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини, а саме права на справедливий суд. Так, у рішенні Великої Палати ЄСПЛ у справі «Бурмич проти України» від 01 грудня 2017 р. Суд установив порушення п. 1 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини щодо невиконання рішення національного суду, а також постановив передати 12 143 заяви, що знаходилися на розгляді у Суді з аналогічних підстав, на розгляд Комітету Міністрів Ради Європи для розгляду в рамках вжиття заходів загального характеру для виконання зазначеного пілотного рішення у справі «Іванов проти України», у т. ч. щодо надання відшкодування за невиконання або тривале виконання рішень національних судів, як це передбачено у п'ятому пункті резолютивної частини зазначеного рішення, та сплати боргу за рішенням національного суду [4].

Такий незадовільний стан примусового виконання судових рішень зумовлює актуальність дослідження шляхів підвищення ефективності контролю за виконанням судового рішення. Одним із таких шляхів є нормативно закріплений у національному законодавстві інститут судового контролю за виконанням судового рішення.

Проблемами законодавчого забезпечення процедури судового контролю переймаються такі вчені-процесуалісти, як Р.П. Кайдашев, Л.П. Сушко, П.В. Хотенець. Водночас, з огляду на невтішну статистику за кількістю заяв, що надходять до ЄСПЛ щодо невиконання рішень національних судів, проблема ефективності виконання судових рішень не втрачає своєї актуальності [5–7].

Мета статті – на основі аналізу особливостей нормативно закріплених процедур судового контролю, що застосовуються апеляційними судами у різних видах судочинства, напрацювати напрями подальшого нормативного вдосконалення цих процедур.

У чинному національному законодавстві зміст поняття судового контролю включає в себе процедуру спеціального судового провадження, передбаченого чинними процесуальними кодексами України, яка, за загальним правилом, здійснюється судом, котрий постановив рішення по суті.

Відповідно до ч. 2 ст. 14 Кодексу адміністративного судочинства України (надалі – КАС України) судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Невиконання судового рішення тягне за собою відповідальність, встановлену законом [8].

В адміністративному судочинстві визначено такі форми судового контролю:

- можливість зобов'язання суб'єкта владних повноважень надати звіт про виконання судового рішення (ч. 1–2 ст. 382 КАС України, із можливістю подальшого накладення штрафу за результатами розгляду звіту (або його неподання) про виконання судового рішення (ч. 2 ст. 382 КАС України);
- визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, що вчинені суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду (ст. 383 КАС України);

– визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених державним виконавцем чи іншою посадовою особою органу державної виконавчої служби або приватним виконавцем (ст. 287 КАС України).

Розглядаючи право суду зобов'язати суб'єкта владних повноважень надати звіт про виконання судового рішення з можливістю подальшого накладення штрафу за результатами розгляду звіту (або його неподання) про виконання судового рішення в порядку, передбаченому ст. 382 КАС України, необхідно зазначити, що для апеляційного адміністративного суду немає обмежень для покладання на відповідача цього зобов'язання, оскільки це право належить суду, який ухвалив судові рішення в адміністративній справі.

Верховним Судом активно формується судова практика щодо удосконалення застосування цієї форми судового контролю, зокрема накладання штрафів на посадову особу, що не виконала у повному обсязі рішення суду, встановлене при розгляді звіту про виконання судового рішення [9].

Законодавством передбачені деякі обмеження застосування такої форми судового контролю, як визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, що вчинені суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, апеляційними адміністративними судами.

Ст. 383 КАС України регламентує порядок подання особою-позивачем, на користь якої ухвалено рішення суду, заяви про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду, до суду лише першої інстанції. Таким чином, реалізація такого права апеляційним адміністративним судом можлива лише з урахуванням інстанційної юрисдикції адміністративних апеляційних судів у разі вирішення ними адміністративних справ як судами першої інстанції у випадках, регламентованих ст. 22 КАС України.

Адміністративними справами зазначеної категорії є:

– справи щодо оскарження рішень, дій і бездіяльності Центральної виборчої комісії (окрім визначених законодавством випадків), дій кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб, що підсудні апеляційному адміністративному суду в апеляційному окрузі, що включає місто Київ;

– справи за позовами про примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені;

– справи за позовами про примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, а також спори за участю суб'єктів владних повноважень із приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та спори, що виникають у зв'язку із проведенням та/або визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу.

Щодо особливостей провадження у справах із приводу рішень, дій або бездіяльності органу державної виконавчої служби, приватного виконавця, закріплених ст. 287 КАС України, то до юрисдикції апеляційних адміністративних судів належить лише розгляд апеляційних скарг на судові рішення у справах, визначених цією статтею.

Чинною редакцією Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) функцію судового контролю унормовано у контексті судового контролю за виконанням судового рішення відповідно до Розділу VI [10].

Вказана функція передбачає процесуальне право сторін виконавчого провадження звернутися до суду зі скаргою, якщо вони вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої

служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, ухваленого відповідно до цього Кодексу, порушено їхні права. Скарга подається до суду, який розглянув справу як суд першої інстанції.

Юрисдикцію апеляційного суду у цьому виді судового контролю зведено лише до розгляду оскаржуваних ухвал суду першої інстанції щодо розгляду скарг на рішення, дії (бездіяльність) органів Державної виконавчої служби, державного виконавця, приватного виконавця.

Водночас деякі юристи-практики на доктринальному рівні значно розширюють поняття та процедури судового контролю у господарському судочинстві.

Зокрема, П.В. Хотенець, будучи заступником голови Господарського суду Харківської області, у статті «Форми реалізації функції судового контролю в господарському судочинстві» значно розширює зміст функції судового контролю в господарському судочинстві.

Так, до специфічного виду судового контролю він відносить контрольну діяльність господарських судів, здійснювану у процесі реалізації ними функції правосуддя у справах господарської юрисдикції, у формах винесення судом окремої ухвали (у чинній редакції ГПК України – за ст. 246), розгляду справ щодо оскарження рішень третейських судів, про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів, а також розгляд справ про банкрутство Юрисдикція апеляційних господарських судів щодо здійснення судового, за позицією П.В. Хотенця, контролю розповсюджується на справи щодо оскарження рішень третейських судів, про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів, що розглядаються ними як судами першої інстанції за місцем розгляду справи третейським судом.

Як і в господарському судочинстві, у юридичній цивілістичній науці є два основні напрями наукових поглядів на судовий контроль у цивільному судочинстві, а саме його вузьке та широке розуміння.

Прихильником вузького, позитивістського підходу до розуміння судового контролю у цивільному судочинстві є В.І. Бобрик, котрий розуміє зміст судового контролю у цивільному судочинстві як певну процедуру, нормативно закріплену Розділом VII Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) [11].

Розуміння судового контролю у широкому сенсі пропонує С.Я. Фурса та ін., які до змісту судового контролю у цивільному провадженні включають не лише процедуру Розділу VII ЦПК України, а й інші, зокрема викладені у Розділі VI ЦПК України (наприклад, процедуру поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документу до виконання) [12].

І.В. Жукевич пропонує відносити до форм судового контролю в цивільному судочинстві як ті, що стосуються безпосереднього виконання судового рішення (наприклад, вирішення питання про негайне виконання судового рішення), так і окремі процедури, органічно пов'язані із забезпеченням його виконання (зокрема оголошення розшуку боржника, тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України тощо) [13].

Ми розділяємо думку вчених щодо широкого розуміння терміна судового контролю у цивільному судочинстві, оскільки безпосередній судовий контроль за виконанням судових рішень, викладений у Розділі VII ЦПК України, є за своєю сутністю порядком оскарження діянь державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення. Водночас у ході реалізації процедури виконання судового рішення виникають питання, що безпосередньо не пов'язані з оскарженням діяльності посадових осіб та органів виконавчої служби, але сприяють меті виконавчого провадження як заключного етапу виконання судового рішення. Порядок їх розгляду передбачений Розділом VI ЦПК України [14].

Особливою формою судового контролю з боку апеляційних судів загальної юрисдикції є провадження з визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів, передбачене Розділом IX ЦПК України, які апеляційні суди вказаної юрисдикції розглядають відповідно до ч. 2,3 ст. 20 ЦПК України.

Певні особливості, на відміну від розглянутих вище видів судочинства, має судовий контроль у кримінальному провадженні.

Якщо в адміністративному, господарському та цивільному судочинствах нормативна процедура судового контролю обмежувалася можливістю впливу на діяльність посадових осіб та органів, що здійснюють виконання судового рішення, то у кримінальному процесі судовий контроль є засобом забезпечення законності в досудовому кримінальному провадженні. Аналогічної думки дотримуються вчені-правознавці Д.А. Пеший, Р.І. Тракало та ін. [15; 16].

Предметом судового контролю у кримінальному провадженні є дотримання прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні.

Водночас деякі вчені розглядають предмет судового контролю з погляду його можливості для використання для забезпечення доведення винуватості в законному порядку на стадії досудового розслідування, тобто крізь призму прав і свобод підозрюваного [17].

На наш погляд, такий підхід істотно звужує предмет судового контролю у кримінальному провадженні, оскільки згідно з чинною редакцією Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) одним із завдань кримінального провадження є охорона прав, свобод і законних інтересів саме учасників кримінального провадження, яке є значно ширшим, ніж права та законні інтереси особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення [18].

Юристи-практики розрізняють види судового контролю за різними критеріями. Наприклад, В.В. Назаров і Р.І. Тракало як критерії для класифікації судового контролю визначають сторони кримінального провадження, а саме види судового контролю, що здійснюються за клопотанням сторін обвинувачення (наприклад, ст. 233 КПК України), захисту (наприклад, ч. 6 ст. 223 КПК України) та таких, що здійснюються за ініціативою слідчого судді (ч. 3, 5 ст. 206 КПК України) [19].

Під час забезпечення судового контролю на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні окрему значну роль відіграє суд апеляційної інстанції.

Його повноваження зі здійснення судового контролю можливо умовно розділити на дві окремі не пов'язані між собою групи, а саме оскарження ухвал слідчих суддів під час досудового розслідування та розгляд клопотань про надання дозволів на проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Ґрунтовно розглянемо ці групи повноважень.

Згідно зі ст. 247 КПК України розгляд клопотань про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій здійснюється слідчим суддею апеляційного суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій і використання їх результатів у кримінальному провадженні конкретизує поняття «слідчого судді апеляційного суду», а саме згідно з п. 2.9 якої розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій, який віднесений до повноважень слідчого судді, здійснюється головою чи за його визначенням іншим суддею апеляційного суду області [20].

До обґрунтування необхідності проведення негласних слідчих (розшукових) заходів законодавцем не встановлено формальних вимог або критеріїв. Досить слушним є підхід до обґрунтування необхідності та доцільності проведення негласних слідчих

(розшукових) заходів судді Вищого антикорупційного суду В.В. Михайленко, яка вказує, що «слідчий, прокурор має надати слідчому судді підтвердження того, що в цей період орган досудового розслідування плідно працював у питанні здобуття доказової інформації, ним проведено всі можливі процесуальні дії, але їх результатів недостатньо для повідомлення про підозру або встановлення повного кола учасників кримінального правопорушення. Лише в такому разі звернення до слідчого судді за дозволом на проведення НСРД у довготривалих кримінальних провадженнях може вважатися виправданим, а дозвіл, відповідно, наданий. Якщо ж тривалість кримінального провадження розумно не співвідноситься з обсягом і змістом проведених процесуальних дій, а слідчий, прокурор звертається за дозволом, так би мовити, з експериментальною метою, у подальшому дослідженні обґрунтованості клопотання немає необхідності, воно не підлягає задоволенню» [21].

Загалом, підтримуючи викладену вище позицію, звернемо увагу на те, що об'єктивне надання оцінки доцільності й обґрунтованості надання дозволу на проведення запитуваних негласних слідчих (розшукових) дій незацікавленим у її результаті суб'єктом (слідчим суддею), а також перевірка доцільності надання дозволу та тимчасове обмеження конституційних прав і свобод людини та громадянина вбачається запорукою законного втручання у вищевказані права та свободи.

Іншою групою повноважень суду апеляційної інстанції при реалізації судового контролю є повноваження щодо перегляду оскаржуваних ухвал слідчого судді на досудовому розслідуванні в порядку апеляційного перегляду.

Чинна редакція ст. 309 КПК України передбачає можливість оскарження 21 виду ухвал слідчого судді.

Ч. 2 вказаної статті фіксує цей перелік як вичерпний. Скарги на інші ухвали слідчого судді оскарженню не підлягають, і заперечення проти них можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді. Оскарження ухвал слідчого судді здійснюється в апеляційному порядку.

Відповідно до ст. 422 КПК України, отримавши апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді, суддя-доповідач невідкладно витребує із суду першої інстанції відповідні матеріали та не пізніше як за день повідомляє особу, яка її подала, прокурора та інших заінтересованих осіб про час, дату і місце апеляційного розгляду. Апеляційна скарга на ухвалу слідчого судді розглядається не пізніше як через три дні після її надходження до суду апеляційної інстанції.

Водночас за таких стислих термінів прискороного розгляду апеляційної скарги виникають складності їх додержання у практичній діяльності.

Так, ще у 2013 р. О.І. Коровайко, будучи головою Апеляційного суду Херсонської області, зазначав про специфічні ускладнення, пов'язані зі стислим терміном розгляду апеляційних скарг цього виду.

Оскільки апеляційні скарги на ухвали слідчого судді розглядаються в апеляційному порядку, суддя-доповідач у порядку ст. 398 КПК України повинен перевірити її на відповідність вимогам ст. 396 цього Кодексу і за відсутності перешкод постановити ухвалу про відкриття апеляційного провадження. Водночас ст. 422 КПК України не містить обов'язку судді-доповідача перевірити її на додержання вимог законодавства та постановити ухвалу про відкриття апеляційного провадження.

На думку О.І. Коровайка, вимоги ст. 396, 398, 399 КПК України повинні також поширюватися й на процедуру апеляційного перегляду ухвали слідчого судді, оскільки при подачі апеляційної скарги суддя-доповідач наразі позбавлений права у разі невідповідності її вимогам ст. 396 КПК України залишити її без руху, повернути або відмовити у відкритті апеляційного провадження.

Крім цього, на законодавчому рівні не вирішено колізію норм ст. 422 та ч. 4 ст. 395 КПК України, суть якої вбачається у неможливості витребування матеріалів провадження у п'ятиденний строк, передбачений ч.4 ст. 395 КПК України, у разі надходження до апеляційного суду апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді наступного дня після її винесення й обов'язку судді-доповідача розглянути її не пізніш як через три дні після її надходження за приписами ч. 2 ст. 422 КПК України [22].

Оскільки ці недоліки досі законодавчо не усунуті з 2013 р. та завдають певних ускладнень у їх практичній реалізації, вважаємо їх такими, що дотепер не втрачають своєї актуальності.

З урахуванням викладеного пропонується доповнити ч. 4 ст. 395 КПК України абзацом такого змісту:

«Заборона на витребування, зазначена в першому абзаці цієї частини, не розповсюджуються на випадки, передбачені п. 3 ч. 2 цієї статті».

З урахуванням викладеного за результатами проведеного аналізу нормативного регулювання процедури судового контролю у різних видах судочинства встановлено, що, на відміну від інших, у кримінальному судочинстві судовий контроль є гарантом процедури захисту конституційних прав особи у випадках їх тимчасового обмеження. Процедури його провадження потребують подальшого нормативного вдосконалення.

Пріоритетним напрямом нормативного забезпечення процедури судового контролю, основною функцією якого є контроль за виконанням судового рішення, є вдосконалення нормативного регулювання, результатом якого повинно бути підвищення його ефективності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Голос України*. 1996. № 128.
2. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. Київ : Жовтень, 1998. 72 с.
3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням акціонерної компанії «Харківобленерго» щодо офіційного тлумачення положень п. 2 ч. 2 ст. 17, п. 8 ч. 1 ст. 26, ч. 1 ст. 50 Закону України «Про виконавче провадження» від 26 червня 2013 р. № 5-рп/2013. *Вісник Конституційного Суду України*. 2013. № 4. С. 17.
4. Рішення ЄСПЛ «Бурмич проти України». URL: <https://rm.coe.int/attachment-1-judgment-burmych-gc-46852-13-ukr-translation-/168078eb76> (дата звернення: 04.02.2021).
5. Кайдашев Р.П. Сутність судового контролю в адміністративному процесі України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 3. С. 126–131.
6. Сушко Л.П. Місце судового контролю в правовій державі. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2007. № 6. С. 122.
7. Хотенець П.В. Форми реалізації функції судового контролю в господарському судочинстві. *Право України*. 2013. № 7. С. 274–282.
8. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України № 2747-IV. *Урядовий кур'єр*. 2005. № 153–154.
9. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 23 квітня 2020 р. у справі № 560/523/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88886054> (дата звернення : 10.01.2021).
10. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України № 1798-XII від 06 листопада 1991 р. *Відомості Верховної ради України*. 1992. № 6. Ст. 56
11. Бобрик В.І. Процесуальна оптимізація процедур судового контролю за виконанням рішень судів цивільної та господарської юрисдикції як заключної стадії

цивілістичного процесу. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки.* № 1 (1). 2015. С. 39–46.

12. Фурса С.Я. Цивільний процес України : академічний курс. Київ, 2009. 848 с.

13. Жукевич І.В. Поняття, види та форми судового контролю за виконанням рішень у цивільних справах. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право.* № 4. 2017. С. 110–117.

14. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України № 1618-IV від 18 березня 2004 р. *Офіційний вісник України.* 2004. № 16. С. 11.

15. Пеший Д.А. Судовий контроль як засіб забезпечення законності в досудовому кримінальному провадженні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція.* 2014. № 10-1 (2). С. 135–138.

16. Тракало Р.І. Судовий контроль за діяльністю органів досудового розслідування. *Європейські перспективи.* 2013. № 3. С. 120–124.

17. Трохлюк О.П. Реалізація засади забезпечення доведення винуватості в кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 20 с.

18. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України № 4651-VI від 13 квітня 2012 р. *Голос України.* 2012. № 90–91.

19. Назаров В.В., Тракало Р.І. Судовий контроль у кримінальному провадженні: теоретичні та практичні аспекти. *Європейські перспективи.* № 10. 2014. С. 89–95.

20. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : спільний наказ ГПУ, МВС України, СБУ, АДПСУ, Мінфіну України, Мінюсту України № 114/1042/516/1199/936/1687/5 від 16 листопада 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text> (дата звернення : 22.02.2021).

21. Михайленко В.В. Процесуальний алгоритм розгляду слідчим суддею клопотання про дозвіл на проведення негласних (слідчих) розшукових дій (частина друга). Інтернет-ресурс *lexinform.* URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/protsesualnyj-algorytm-rozglyadu-slidchym-suddeyu-klopotannya-pro-dozvil-na-provedennya-neglasnyh-slidchyh-rozshukovyh-dij-chastyna-druga/> (дата звернення : 19.01.2021).

22. Коровайко О. Розгляд клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Проблемні питання, що виникають у практиці слідчих суддів. *Слово Національної школи суддів України.* 2013. № 1 (2). С. 21–31.